

Socialutskottets betänkande 2024/25:SoU29

Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om fritidskort och lag om E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i ärenden om fritidskort. Utskottet ställer sig även bakom regeringens förslag till ändringar i socialtjänstlagen och i lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

Regeringens lagförslag innebär bl.a. att det införs ett statligt stöd i form av fritidskort för barns fritidsaktiviteter. Fritidskortet syftar till att främja barns förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. E-hälsomyndigheten ska handlägga ärenden om fritidskort. Stödet i form av fritidskort får inte påverka beräkningen av försörjningsstöd.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 8 september 2025.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns två reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

Fem yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden.....5

 Inledning.....5

 Regeringens lagförslag5

 Utskottets ställningstagande.....13

 Alternativ lösning.....14

 Utskottets ställningstagande.....16

Reservationer17

 1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (S, V, C, MP)17

 2. Alternativ lösning, punkt 2 (MP)17

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag19

 Propositionen19

 Följdmotionerna19

Bilaga 2

Regeringens lagförslag20

Bilaga 3

Kulturutskottets yttrande 2024/25:KrU6y27

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om fritidskort,
2. lag om E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i ärenden om fritidskort,
3. lag om ändring i lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet,
4. lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:000).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:157 punkterna 1–4 och avslår motionerna

2024/25:3412 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),

2024/25:3416 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V),

2024/25:3418 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) och

2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (S, V, C, MP)

2. Alternativ lösning

Riksdagen avslår motion

2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 2 (MP)

Stockholm den 10 juni 2025

På socialutskottets vägnar

Christian Carlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christian Carlsson (KD), Fredrik Lundh Sammeli (S), Jessica Stegrud (SD), Johan Hultberg (M), Karin Sundin (S), Carita Boulwén (SD), Mikael Dahlqvist (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Gustaf Lantz (S), Karin Rågsjö (V), Christofer Bergenblock (C), Mona Olin (SD), Nils Seye Larsen (MP), Christian Lindefjärd (SD), Thomas Ragnarsson (M), Dzenan Cisijsa (S) och Jakob Olofsgård (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra samt fem yrkanden i följdmotioner. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Socialutskottet har gett kulturutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionerna i de delar som berör kulturutskottets beredningsområde (socialutskottets protokoll 2024/25:39). Yttrandet finns i bilaga 3. Utifrån de utgångspunkter som kulturutskottet ska beakta anser utskottet att socialutskottet bör tillstyrka regeringens lagförslag och avstyrka motionsyrkandena.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag och motioner som innehåller förslag på avslag av regeringens lagförslag. Därefter behandlas ett motionsyrkande som innehåller förslag på ett tillkännagivande till regeringen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om fritidskort och lag om E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i ärenden om fritidskort. Riksdagen antar även regeringens förslag till ändringar i socialtjänstlagen och i lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. Förslagen innebär bl.a. att det införs ett statligt stöd i form av fritidskort som syftar till att främja barns förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. Riksdagen avslår därmed fyra motionsyrkanden om avslag på propositionen.

Jämför reservation 1 (S, V, C, MP).

Propositionen

En lag om ett statligt stöd för barns fritidsaktiviteter

Regeringen föreslår att det ska införas en lag om ett statligt stöd för barns fritidsaktiviteter (fritidskort). Syftet med fritidskortet ska vara att främja barns förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

Det ska i lagen tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om stödets storlek och övriga förutsättningar för stöd i form av fritidskort. Regeringen bedömer att vissa grundläggande bestämmelser om fritidskort bör regleras i lag. De närmare bestämmelserna om fritidskortets utformning bör regleras i förordning.

Regeringen konstaterar i propositionen att det finns behov av att främja barns och ungas förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter. En meningsfull fritid bidrar till goda livsvillkor under uppväxten, vilket bidrar positivt till både den psykiska och fysiska hälsan för barnet här och nu samt under hela livet.

Regeringen anser att barns möjlighet till att delta i meningsfulla fritidsaktiviteter inte bör avgöras av hushållets ekonomiska förutsättningar. Det kan dock konstateras att ett hinder för deltagande är kostnaderna för aktiviteterna. För hushåll med en mer ansträngd ekonomi kan det i praktiken innebära att prioriteringar behöver göras mellan exempelvis inköp av livsmedel och ett barns fritidsaktivitet. Det kan också vara så att barn och unga upplever att de behöver avstå från fritidsaktiviteter för att minska belastningen på hushållets ekonomi. För dessa hushåll kan ett stöd vara en förutsättning för deltagande i en fritidsaktivitet. För de hushåll där ekonomin inte är ansträngd kan ett öronmärkt ekonomiskt stöd bidra positivt genom att skapa incitament för barn att delta i fritidsaktiviteter. Barn och unga som inte deltar eller som önskar att delta i fler fritidsaktiviteter får utökade möjligheter att göra det genom ett ekonomiskt stöd.

Mot den bakgrunden föreslår regeringen att ett statligt stöd ska införas för att främja barns deltagande i fritidsaktiviteter. Det bedöms bidra till bl.a. att öka barns rörelse, välbefinnande och kreativitet, en stärkt psykisk hälsa och en känsla av sammanhang. Syftet med stödet ska vara att främja barns förutsättningar att delta i sådana fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

För att säkerställa att ett statligt stöd främjar barns och ungas fritidsaktiviteter anser regeringen att stödet endast bör kunna användas för barns fritidsaktiviteter. Det innebär att stödet inte ska kunna användas till andra konkurrerande kostnader inom hushållet. Stödet blir på så sätt mer träffsäkert än ett generellt bidrag till hushållen. En sådan utformning kan således undanröja delar av de ekonomiska barriärer som finns för barn och unga att delta i fritidsaktiviteter.

I propositionen framhåller regeringen att staten redan i dag bidrar till verksamheter för barn och unga genom olika statsbidrag. Exempelvis fick Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor i uppdrag att under 2025 fördela 173 miljoner kronor i organisationsbidrag till de bidragsberättigade barn- och ungdomsorganisationerna (S2024/02154). Statens kulturråd fördelar under 2025 ca 100 miljoner kronor till kommuner som bedriver kulturskolor (Ku2024/00623). Vidare stöder regeringen Sveriges Riksidrottsförbund med drygt 2 miljarder kronor årligen (se regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 13:1 Stöd till idrotten), varav en stor andel går till barn- och ungdomsverksamhet. Ett riktat stöd, som föreslås för fritidskortet, skapar enligt regeringen bättre förutsättningar att främja barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter än vad ett generellt bidrag skulle göra.

Vidare anför regeringen att det är lämpligt att bestämmelser som anger de grundläggande förutsättningarna för att få stöd i form av fritidskort framgår av lag. Även bestämmelser om återbetalning och återkrav bör lämpligen framgå av lag. Eftersom beslut om återkrav och återbetalning kommer att regleras i lag bör även bestämmelser om överklagande framgå av lag. Hantering och handläggning av fritidskortet kommer att innebära en omfattande personuppgiftsbehandling och därmed många integritetsrisker. Bestämmelser om

denna personuppgiftsbehandling bör därför enligt regeringen också regleras i lag.

För att regleringen ska bli så flexibel som möjligt anser regeringen att vissa andra bestämmelser om fritidskort bör regleras i förordning eller i myndighetsföreskrifter. Det handlar bl.a. om stödets storlek, vilka barn som stödet ska avse och övriga förutsättningar för stöd i form av fritidskort.

För att fritidskortet ska uppnå önskad effekt är det enligt regeringen viktigt att nå barn och unga som i dag inte deltar i fritidsaktiviteter. Det är också viktigt att skapa goda förutsättningar för alla barn och unga att delta i fritidsaktiviteter. Det är bl.a. mot den bakgrunden som Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att ansvara för kommunikationen om fritidskortet (S2023/01303). Inom ramen för uppdraget ska särskild vikt läggas vid att skapa jämlika förutsättningar för användning av fritidskortet. Det innebär att kommunikationen och informationen behöver vara anpassad efter olika målgruppers behov där barn och föräldrar i ekonomiskt utsatta hushåll samt barn med funktionsnedsättning och deras föräldrar är viktiga grupper.

Fritidskort ska kunna lämnas till en av barnets vårdnadshavare

Regeringen föreslår att stöd i form av fritidskort ska kunna lämnas till en av barnets vårdnadshavare som är bosatt i Sverige och som barnet är bosatt hos.

Det ska i lagen tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om vilka barn som ska omfattas av stödet.

Vidare bedömer regeringen att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att analysera hur fritidskortet, eller motsvarande insats, kan komma barn och unga som placerats i familjehem och som inte är bosatta hos sin vårdnadshavare till del. Regeringen anför även att Socialstyrelsen inom ramen för uppdraget bör se över hur medel kan fördelas till kommunerna för att stötta dessa barns möjlighet till en meningsfull fritid fram till dess att fritidskort eller motsvarande insats finns tillgänglig.

I departementspromemorian Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (Ds 2024:16) föreslås att fritidskort ska lämnas för barn och unga i åldrarna 8–16 år och att det ska anges i lag vilka åldersgrupper av barn som ska omfattas av stödet. I propositionen anförts att regeringen är medveten om att den föreslagna åldersavgränsningen innebär att vissa åldersgrupper som skulle kunna få positiva effekter av fritidskortet i nuläget inte kommer att omfattas. Av detta skäl och mot bakgrund av de synpunkter som remissinstanserna lämnar kan det enligt regeringen därför finnas skäl att justera den föreslagna åldersavgränsningen framgent. För att skapa förutsättningar för det anser regeringen att åldersspannet för vilka barn som ska kunna omfattas av fritidskortet bör regleras i förordning i stället för i lag.

Fritidskortet ska kunna användas för fritidsaktiviteter för barn

Regeringen föreslår att fritidskort ska kunna användas för vissa avgifter för barns fritidsaktiviteter som tillhandahålls av utförare som är registrerade i ett register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn. Stödet ska betalas ut till utföraren.

Vad som ska avses med vissa avgifter för fritidsaktiviteter, och därmed förutsättningarna för att använda fritidskort för betalning, bör enligt regeringen regleras i förordning. Det handlar om vissa krav för att avgifterna ska vara sådana att fritidskortet kan användas som betalning för dem.

Regeringen föreslår vidare att det i lagen ska tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om förutsättningar för att använda stöd i form av fritidskort för betalning till en utförare, register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn och förutsättningar för registrering i registret.

Enligt regeringen är det av avgörande betydelse att fritidskort betalas ut på ett rättssäkert sätt och att det används för fritidsaktiviteter som tillhandahålls av seriösa utförare. För att säkerställa detta bedömer regeringen, i likhet med förslaget i promemorian och vad flera remissinstanser anför, att det bör införas ett register som samlar sådana utförare av barns fritidsaktiviteter.

Fritidskort ska endast kunna användas för vissa avgifter för barns fritidsaktiviteter som tillhandahålls av utförare som är registrerade i ett register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn. Vilka krav som ska ställas på utförare av fritidsaktiviteter för barn och vad som i övrigt ska framgå i ett sådant register bör enligt regeringen regleras i förordning.

Fritidskortet ska inte påverka beräkningen av försörjningsstöd

Regeringen föreslår att beslut om fritidskort inte får påverka beräkningen av försörjningsstöd. En särskild bestämmelse om detta ska införas i socialtjänstlagen.

Regeringen anser att det är en förutsättning för att fritidskortet ska stärka möjligheterna till deltagande i fritidsaktiviteter att det inte samtidigt medför en reduktion av försörjningsstödet. Fritidskortet bör därför inte påverka det ekonomiska biståndet som kommunen beslutar om.

*Handläggning av ärenden om fritidskort***E-hälsomyndigheten ska handlägga ärenden om fritidskort**

Regeringen föreslår att E-hälsomyndigheten ska handlägga ärenden om fritidskort enligt den föreslagna lagen. Det ska i lagen tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om handläggningen.

Regeringen ser det som angeläget att det är enkelt och användarvänligt för vårdnadshavaren att ansöka om och använda fritidskort för betalning i den digitala tjänsten. Det är särskilt viktigt att vårdnadshavaren informeras om vilka uppgifter som ska lämnas i ansökan och att oriktigt lämnade uppgifter

kan innebära en återbetalningsskyldighet. En digital tjänst bör motsvara andra myndigheters tjänster eller information som tillhandahålls genom en teknisk lösning på en webbplats eller i mobila applikationer.

E-hälsomyndigheten ska besluta om återbetalning och återkrav

Regeringen föreslår att en vårdnadshavare som har fått stöd i form av fritidskort ska vara återbetalningsskyldig om han eller hon har orsakat att stödet har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp genom att lämna oriktiga uppgifter. Detsamma gäller om stödet i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och vårdnadshavaren har insett eller skäligen borde ha insett detta. Det ska i lagen tas in en upplysning om att regeringen kan meddela ytterligare föreskrifter om återbetalningsskyldighet för vårdnadshavaren.

En utförare som det har betalats ut stöd till ska enligt regeringens förslag vara återbetalningsskyldig om en fritidsaktivitet inte tillhandahålls eller om stödet i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och utföraren har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Om återbetalningsskyldighet finns ska E-hälsomyndigheten besluta om återkrav av det som felaktigt betalats ut. Vidare får E-hälsomyndigheten om det finns särskilda skäl helt eller delvis sätta ned krav på återbetalning.

Regeringen anför i propositionen att det är rimligt att ställa krav på vårdnadshavaren att lämna korrekta uppgifter vid ansökan om stödet. Det är även motiverat, enligt regeringen, att införa en återbetalningsskyldighet för vårdnadshavaren när myndigheten har betalat ut ett för högt belopp och vårdnadshavaren t.ex. har insett det. I sammanhanget bör det understrykas att regeringen anser att det ska vara enkelt att ta del av fritidskortet. Därför är ett automatiserat förfarande viktigt, vilket också kan förväntas minska risken för felaktigheter.

Överklagande av beslut

Regeringen föreslår att beslut som rör fritidskort ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det ska krävas prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Uppgifts- och underrättelseskyldighet

E-hälsomyndighetens behov av uppgifter från andra aktörer och myndigheter

Regeringen föreslår att E-hälsomyndigheten ska omfattas av lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

För att motverka felaktiga utbetalningar och därmed ge E-hälsomyndigheten förutsättningar att säkerställa korrekta beslutsunderlag i ärenden om fritidskort bör även E-hälsomyndigheten omfattas av tillämpningsområdet för lagen. En sådan ändring i den aktuella lagen bedöms vara proportionerlig då

några andra mindre ingripande åtgärder inte bedöms kunna uppfylla det angivna syftet.

Vidare ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om en skyldighet för kreditinstitut och betaltjänstleverantörer att lämna sådana uppgifter som behövs för granskning av utbetalningar av stöd i form av fritidskort.

Uppgifts- och underrättelseskyldighet för Sveriges Riksidrottsförbund, Svenskt Friluftsliv och registrerade utförare

Regeringen föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om uppgifts- och underrättelseskyldighet för Sveriges Riksidrottsförbund (RF) och Svenskt Friluftsliv.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för utförare som är registrerade i ett register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn.

Regeringen bedömer att en uppgifts- och underrättelseskyldighet är viktig för att Försäkringskassan ska kunna utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Det är därför både proportionerligt och ändamålsenligt att RF och Svenskt Friluftsliv ska vara skyldiga att underrätta eller vara skyldiga att lämna uppgifter till Försäkringskassan.

Kontrollåtgärder och straffrättsligt skydd

Regeringen gör bedömningen att de sammantagna kontrollåtgärder som föreslås för att motverka felaktiga utbetalningar av fritidskort är väl avvägda. Det straffrättsliga skyddet för fritidskortet behöver stärkas.

Regeringen anför att de förslag som lämnas i propositionen tillsammans med befintliga kontrollsystem och de övriga åtgärder som ska övervägas, samt myndigheternas ansvar för de kontroller som följer av deras uppdrag, sammantaget är viktiga åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar och stärka fritidskortets straffrättsliga skydd. Ett sådant samlat arbete är centralt för reformens legitimitet och förtroende hos allmänheten.

För att göra en bedömning av om den kontrollapparat som föreslås är tillräcklig behöver helheten av de åtgärder som föreslås beaktas. Det är enligt regeringen nödvändigt att ha ett helhetsperspektiv i bedömningen om kontrollåtgärderna för fritidskortet är tillräckliga. Vid en sammantagen bedömning anser regeringen att de föreslagna kontrollåtgärderna i sin helhet är väl avvägda. Samtidigt ser regeringen ett behov av att stärka det straffrättsliga skyddet för fritidskortet, vilket är i linje med förslag från remissinstanserna Utbetalningsmyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Regeringen arbetar aktivt för att felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system ska minska. Av det skälet kommer regeringen bl.a. att ha en nära dialog med berörda myndigheter om fritidskortet.

Frågor om personuppgiftsbehandling med anledning av fritidskortet

E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i ärenden om fritidskort ska regleras i lag

Regeringen föreslår att det ska införas en reglering i lag av E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i verksamhet som avser ärenden om fritidskort.

Lagens tillämpningsområde

Regeringen föreslår att lagregleringen ska gälla vid E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i verksamhet som avser ärenden enligt lagen om fritidskort och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Regleringen ska endast gälla vid helt eller delvis automatiserad behandling av personuppgifter eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Förhållandet till annan dataskyddsreglering

Regeringen föreslår att det ska upplysas om att den föreslagna lagen kompletterar EU:s dataskyddsförordning. I lagen ska det också anges att dataskyddslagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen gäller, om inte annat följer av den föreslagna lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Rätten att göra invändningar ska inte gälla

Regeringen föreslår att rätten att göra invändningar enligt artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning ska inte gälla vid sådan behandling av personuppgifter som är tillåten i E-hälsomyndighetens verksamhet som avser ärenden om fritidskort.

E-hälsomyndigheten ska vara personuppgiftsansvarig

Regeringen föreslår att E-hälsomyndigheten ska vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som får utföras enligt den föreslagna lagen.

Ändamålsbestämmelser

Regeringen föreslår att E-hälsomyndigheten ska få behandla personuppgifter i verksamhet som avser ärenden om fritidskort om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna handlägga ärenden eller vidta kontrollåtgärder som syftar till att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar.

Regeringen föreslår vidare att E-hälsomyndigheten ska få behandla personuppgifter som behandlas enligt de primära ändamålen för att fullgöra uppgiftslämnande som sker enligt lag eller förordning.

Finalitetsprincipen

Regeringen föreslår att det ska tydliggöras att personuppgifter som behandlas för de primära ändamålen även får behandlas för andra ändamål än de som

uttryckligen anges i lagen, under förutsättning att dessa inte är oförenliga med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in.

Enligt artikel 5.1 b i EU:s dataskyddsförordning ska personuppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Det sistnämnda ledet ger uttryck för den s.k. finalitetsprincipen. Principen kommer även till uttryck i artikel 6.4, där det bl.a. anges vad som i vissa fall ska beaktas vid en bedömning av om behandling för andra ändamål är förenlig med de ändamål för vilka personuppgifterna ursprungligen samlades in.

Behandling av känsliga personuppgifter

Regeringen föreslår att personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får behandlas med stöd av artikel 9.2 g i förordningen om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Särskilda skydds- och säkerhetsåtgärder

Regeringen föreslår att det inte ska få utföras sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

Tillgången till personuppgifter ska begränsas till det som var och en som tjänstgör vid E-hälsomyndigheten behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter enligt den föreslagna lagen.

Tillgången till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet.

Tidsgräns för behandling av personuppgifter

Regeringen föreslår att personuppgifter inte ska få behandlas under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst fem år efter utgången av det kalenderår då stöd i form av fritidskort senast lämnades i ärendet eller ansökan om fritidskort avslogs. Detta ska inte hindra att en behörig myndighet arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Ikraftträdandebestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 8 september 2025.

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3412 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) föreslås att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna delar regeringens ambition att öka barns deltagande i organiserade fritidsaktiviteter men anser att det förslag som läggs fram i propositionen är otillräckligt, ineffektivt och i vissa avseenden riskfyllt. Motionärerna anför bl.a. att regeringens förslag inte löser de verkliga problem som barn och unga möter i sin vardag – t.ex. bristen på idrottsanläggningar, ledare, resurser till föreningar och möjligheten att ta sig till aktiviteter. I stället för att bygga upp ett kostsamt administrativt system är

det enligt motionärerna bättre med riktade satsningar som stärker föreningslivet, ökar tillgången till ledare och anläggningar samt förbättrar tillgängligheten till aktiviteter för barn i hela landet.

Även i kommittémotion 2024/25:3416 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) föreslås att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna välkomnar regeringens engagemang för att stärka barns tillgång till en meningsfull fritid men ifrågasätter om fritidskortet, som det är utformat i förslaget, är rätt lösning. Vidare anføres att förslaget har kritiserats för att det bl.a. är krångligt utformat, inte omfattar alla barn och alla föreningar och för att stora delar av de medel som avsätts kommer att användas till administration i stället för verksamhet. Motionärerna anför även att det är otydligt vad förslaget som riksdagen nu har att ta ställning till innebär, eftersom en så stor del av utformningen av fritidskortet kommer att styras genom en förordning som regeringen själv bestämmer över och vars innehåll ännu är okänt. Sammantaget anser motionärerna att bristerna med förslaget är för omfattande i relation till fördelarna, varför propositionen bör avslås.

Vidare föreslås i kommittémotion 2024/25:3418 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna anser att det är bra att det avsätts medel för att stärka barns och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid men menar att regeringens förslag om ett statligt administrerat fritidskort är en bristfällig och extremt dyr lösning, som skapar onödig byråkrati och administration. Medlen för fritidskortet borde i stället användas till generella stöd för att stärka civilsamhället och för att ge unga bättre möjligheter till en meningsfull fritid samt till extra satsningar för att stödja idrotten i utsatta områden. Motionärerna anför att deras förslag hade varit mer träffsäkra mot de barn och unga som bl.a. av ekonomiska skäl har svårt att delta i fritidsaktiviteter.

Slutligen föreslås i kommittémotion 2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1 att riksdagen avslår propositionen. Regeringens förslag om ett fritidskort är enligt motionärerna inte lösningen på de växande klyftorna i barns och ungas tillgång till fritidsaktiviteter. Det är ett dyrt och ineffektivt system där en tredjedel av satsningen beräknas gå till administration i stället för till faktisk verksamhet. Motionärerna vill se ett starkt föreningsliv och civilsamhälle, inte kostsamma individbaserade system som dessutom riskerar att förstärka ojämlikheter i stället för att motverka dem. Fritidskortet riskerar enligt motionärerna att inte nå de barn som är i störst behov av stödet – t.ex. barn från socioekonomiskt utsatta familjer, barn som bor i glesbygd och barn med funktionsnedsättningar.

Utskottets ställningstagande

I likhet med kulturutskottet delar socialutskottet regeringens bedömning att det behövs åtgärder på nationell nivå för att skapa gynnsamma förutsättningar för god hälsa och utveckling hos barn och unga tidigt i livet. Barns och ungas

möjlighet att delta i meningsfulla fritidsaktiviteter bör inte avgöras av hushållets ekonomiska förutsättningar.

Utskottet välkomnar därför regeringens förslag om att införa ett statligt stöd i form av fritidskort för barns fritidsaktiviteter. Syftet med fritidskortet är att främja barns förutsättningar att delta i sådana fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om stödets storlek och övriga förutsättningar för stöd i form av fritidskort.

I propositionen framhåller regeringen att staten redan i dag bidrar till verksamheter för barn och unga genom olika statsbidrag. Utskottet delar regeringens uppfattning att ett riktat stöd, som föreslås för fritidskortet, skapar bättre förutsättningar att främja barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter än vad ett generellt bidrag skulle göra.

Vidare delar utskottet regeringens bedömning att det är viktigt att nå barn och unga som i dag inte deltar i fritidsaktiviteter för att fritidskortet ska uppnå önskad effekt. Utskottet noterar att det bl.a. är mot den bakgrunden som Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att ansvara för kommunikationen om fritidskortet (S2023/01303). Kommunikationen och informationen behöver vara anpassad efter olika målgruppers behov där barn och föräldrar i ekonomiskt utsatta hushåll samt barn med funktionsnedsättning och deras föräldrar är viktiga grupper.

När det gäller kontrollåtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar av fritidskort delar utskottet regeringens bedömning att de är väl avvägda. Utskottet noterar även att regeringen anser att det straffrättsliga skyddet för fritidskortet behöver stärkas.

Sammantaget anser utskottet, av de skäl som anförs i propositionen och i överensstämmelse med kulturutskottets uttalande i sitt yttrande, att riksdagen bör anta regeringens lagförslag. Därmed bör riksdagen bifalla proposition 2024/25:157 och avslå motionerna 2024/25:3412 (S), 2024/25:3416 (V), 2024/25:3418 (C) och 2024/25:3419 (MP) yrkande 1.

Alternativ lösning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att resurserna ska gå till centralorganisationerna i stället för till fritidskortet.

Jämför reservation 2 (MP).

Propositionen

Alternativa lösningar

I propositionen redogör regeringen för ett antal alternativa lösningar som övervägts i stället för att införa fritidskortet – bl.a. att öka stödet via befintliga

former för statsbidragsfinansiering. Regeringen har förståelse för remissinstansernas synpunkter om att höja statsbidragen och därmed nyttja befintliga strukturer. En fördel med en sådan lösning är lägre förvaltningskostnader. Regeringen vill dock understryka att staten redan i dag bidrar med omfattande stöd till utförare på detta sätt. Exempelvis stöder staten Sveriges idrottsrörelse med drygt 2 miljarder kronor årligen och Statens kulturråd fördelar under 2025 ca 100 miljoner kronor till kommuner som bedriver kulturskolor (se bl.a. regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 13:1 Stöd till idrotten och Ku2024/00623).

Trots dessa stöd anser regeringen att mer behöver göras. Barns och ungas psykiska och fysiska hälsa är i dag generellt sett god, men det finns flera oroande trender. Regeringen ser därför behov av nya tillvägagångssätt för att främja barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter, och särskilt för barn och unga som i dag inte deltar i sådana aktiviteter. Genom att införa ett nationellt fritidskort som riktar sig direkt till barn och deras vårdnadshavare synliggörs möjligheterna med fritidsaktiviteter för familjen och ett ekonomiskt utrymme skapas i hushållsekonomin. Bland annat mot bakgrund av de ekonomiska utmaningar som många hushåll mött de senaste åren, och i flera fall fortfarande möter, ser regeringen att ett statligt stöd som endast kan användas till barns fritidsaktiviteter är ett effektivt och träffsäkert sätt för att stärka barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter.

Konsekvenser för staten

Regeringen anför att det i budgetpropositionen för 2023 tillfördes 50 miljoner kronor samt 731 miljoner kronor för 2024 och 792 miljoner kronor från 2025 och framåt för att införa reformen med fritidskort (prop. 2022/23:1 utg.omr. 9 avsnitt 4.5). Fritidskortets belopp kan justeras utifrån tillgängliga medel.

Regeringen konstaterar att den primära konsekvensen för staten är utgifter för användningen av fritidskort, vilka beror på nyttjandegraden och på vilka belopp som fritidskortet kommer att bestå av. Av promemorian framgår att kostnaderna vid en nyttjandegrad om 65 procent estimeras till ca 484 miljoner kronor vid ikraftträdandet 2025. Vid en nyttjandegrad om 70 procent uppskattas kostnaderna uppgå till ca 515 respektive 507 miljoner kronor 2026 och 2027.

Införandet av fritidskort kommer därtill att innebära att ett flertal statliga myndigheter får nya uppgifter som kommer att medföra kostnader. Regeringen ser att det inledningsvis, i samband med att fritidskortet införs, kommer att finnas investerings- och utvecklingskostnader hos framför allt E-hälsomyndigheten och Försäkringskassan. I promemorian uppskattas kostnaderna för myndigheter och aktörer under 2026 och 2027 uppgå till ca 250 och ca 235 miljoner kronor, vilket innefattar både initiala investeringskostnader och löpande förvaltning.

Flera remissinstanser anser att förvaltningskostnaderna och de administrativa kostnaderna är anmärkningsvärt höga. Regeringen anför att det

framgår av promemorian att de administrativa kostnaderna för berörda myndigheter och aktörer minskar med tiden. Regeringen anser att statens verksamhet ska vara effektiv och bedrivas med god hushållning med statliga medel. Samtidigt kan det konstateras att nya reformer ofta är förknippade med nya kostnader, både i form av inledande utvecklingskostnader och löpande förvaltningskostnader. I utformningen av fritidskortet har flera viktiga principer varit vägledande, vilket enligt regeringen påverkar kostnaderna för reformen. En vägledande princip är att fritidskortet ska tillhandahållas på ett enkelt och användarvänligt sätt. Resurser har därför avsatts för att utveckla en digital tjänst för fritidskort som i så stor utsträckning som möjligt innebär ett automatiserat förfarande. Ett automatiserat förfarande bedöms bidra till lägre förvaltningskostnader på sikt. En annan viktig princip i utformningen är behovet av effektiva kontrollåtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar och ekonomisk brottslighet. En högre andel av de medel som avsatts för reformen har således inledningsvis tilldelats de berörda myndigheterna för att uppnå ett effektivt och rättssäkert system för fritidskortet. Regeringen anser att kostnaderna för reformen bör ses i ljuset av en sådan avvägning, dvs. där välutvecklade kontroller för ett effektivt och rättssäkert system prioriterats före att hålla nere myndigheternas kostnader inledningsvis. En tredje grundläggande princip har varit att fritidskortet ska omfatta en bredd av fritidsaktiviteter i hela landet. Det innebär att ett jämförelsevis stort antal utförare kan behöva granskas och godkännas av förvaltande myndigheter.

Motionen

I kommittémotion 2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att resurserna i stället ska gå till centralorganisationerna för att de i sin tur ska kunna arbeta med att sänka trösklarna till idrotts- och kulturaktiviteter för fler barn. Ett starkt föreningsliv är enligt motionärerna nyckeln till att skapa inkluderande och tillgängliga lågtröskelaktiviteter för alla barn och unga, över hela landet. Organisationsstöden behöver värnas och utvecklas, inte ersättas av individbaserade bidrag.

Utskottets ställningstagande

I propositionen redogör regeringen för ett antal alternativa lösningar som övervägts i stället för att införa fritidskortet – bl.a. att öka stödet via befintliga former för statsbidragsfinansiering. Utskottet noterar att staten redan i dag bidrar med omfattande stöd till bl.a. Sveriges idrottsrörelse och Statens kulturråd. Som framgår ovan delar utskottet regeringens uppfattning att ett riktat stöd, som föreslås för fritidskortet, skapar bättre förutsättningar att främja barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter än vad ett generellt bidrag skulle göra. Utskottet anser i likhet med kulturutskottet att motion 2024/25:3419 (MP) yrkande 2 bör avslås.

Reservationer

1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (S, V, C, MP)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlqvist (S), Gustaf Lantz (S), Karin Rågsjö (V), Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP) och Dzenan Cisija (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3412 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),

2024/25:3416 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V),

2024/25:3418 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) och

2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1 och avslår proposition 2024/25:157 punkterna 1–4.

Ställningstagande

Vi anser att riksdagen bör avslå regeringens proposition. Vi delar regeringens ambition att öka barns deltagande i organiserade fritidsaktiviteter men anser att det förslag som läggs fram i propositionen är otillräckligt, ineffektivt och skapar onödigt byråkrati och administration. Förslagets brister överväger fördelarna.

Regeringens förslag löser inte de verkliga problem som barn och unga möter i sin vardag. Vidare finns en risk för att fritidskortet inte kommer att nå de barn och unga som är i störst behov av stödet, exempelvis barn och unga med funktionsnedsättning.

Enligt vår mening hade det varit bättre om medlen för fritidskortet hade använts till ökade satsningar för att stärka föreningslivet och civilsamhället i syfte att ge barn och unga förbättrade möjligheter till en meningsfull fritid.

2. Alternativ lösning, punkt 2 (MP)

av Nils Seye Larsen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att de resurser som avsätts till fritidskortet i stället ska gå till centralorganisationerna så att de ska kunna arbeta med att sänka trösklarna till idrotts- och kulturaktiviteter för fler barn och unga. Organisationsstöden behöver värnas och utvecklas, inte ersättas av individbaserade bidrag. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det jag anfört ovan.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om fritidskort.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i ärenden om fritidskort.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:000).

Följdmotionerna

2024/25:3412 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

2024/25:3416 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V):

Riksdagen avslår proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

2024/25:3418 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C):

Riksdagen avslår propositionen.

2024/25:3419 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att resurserna i stället ska gå till centralorganisationerna för att de i sin tur ska kunna arbeta med att sänka trösklarna till idrotts- och kulturaktiviteter för fler barn och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om fritidskort

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om ett statligt stöd för vissa avgifter för barns fritidsaktiviteter (fritidskort).

Syftet med fritidskort är att främja barns förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

Förutsättningar för stöd i form av fritidskort

2 § Stöd i form av fritidskort kan lämnas till en av barnets vårdnadshavare som är bosatt i Sverige och som barnet är bosatt hos, för vissa avgifter för barnets fritidsaktiviteter som tillhandahålls av en utförare som är registrerad i ett register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn. Stödet betalas ut till utföraren.

3 § E-hälsomyndigheten handlägger ärenden enligt denna lag.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om

1. vilka barn som ska omfattas av stödet,
2. stödets storlek,
3. förutsättningar för att använda stöd i form av fritidskort för betalning till en utförare,
4. register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn och förutsättningar för registrering i registret,
5. övriga förutsättningar för stöd i form av fritidskort, och
6. handläggning av ärenden om fritidskort.

Återbetalning och återkrav

5 § En vårdnadshavare som har fått stöd i form av fritidskort är återbetalningsskyldig om han eller hon har orsakat att stödet har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp genom att lämna oriktiga uppgifter.

Detsamma gäller om stödet i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och vårdnadshavaren har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om en vårdnadshavares återbetalningsskyldighet enligt denna lag.

6 § En utförare som det har betalats ut stöd till, är återbetalningsskyldig om en fritidsaktivitet inte tillhandahålls eller om stödet i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och utföraren har insett eller skäligen borde ha insett detta.

7 § Om det finns återbetalningsskyldighet enligt 5 eller 6 § ska E-hälsomyndigheten besluta att kräva tillbaka det som felaktigt betalats ut.

8 § Om det finns särskilda skäl får E-hälsomyndigheten helt eller delvis sätta ned krav på återbetalning.

Rätt att meddela föreskrifter

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kreditinstitut och betaltjänstleverantörer att lämna sådana uppgifter som behövs för att granska utbetalningar av stöd i form av fritidskort.

Med kreditinstitut avses kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt utländska kreditinstitut enligt samma lag om institutet har filial i Sverige. Med betaltjänstleverantörer avses betaltjänstleverantörer enligt 1 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uppgifts- och underrättelseskyldighet för Sveriges Riksidrottsförbund och Svenskt Friluftsliv.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för utförare som är registrerade i ett register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn.

Överklagande

11 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 8 september 2025.

2 Förslag till lag om E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i ärenden om fritidskort

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid E-hälsomyndighetens behandling av personuppgifter i verksamhet som avser ärenden enligt lagen (2025:000) om fritidskort och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Förhållandet till annan dataskyddsreglering

2 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Begränsning av rätten att göra invändningar

3 § Artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning om rätten att göra invändningar gäller inte vid sådan behandling av personuppgifter som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Personuppgiftsansvar

4 § E-hälsomyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter enligt denna lag.

Ändamål med behandling av personuppgifter

5 § E-hälsomyndigheten får behandla personuppgifter i verksamhet som avser ärenden om fritidskort om det är nödvändigt för att

1. handlägga ärenden, eller
2. vidta kontrollåtgärder som syftar till att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar.

6 § Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 5 § får behandlas av E-hälsomyndigheten även för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

7 § Personuppgifter som behandlas enligt 5 eller 6 § får behandlas även för andra ändamål än de som uttryckligen anges i lagen, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ändamål som uppgifterna samlades in för.

Känsliga personuppgifter

8 § Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får behandlas med stöd av artikel 9.2 g i förordningen om det är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som avses i 5 och 6 §§.

9 § Sökningar får inte utföras i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

Tillgång till personuppgifter

10 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till det som var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter enligt denna lag.

Tillgången till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet.

Tidsgräns för att behandla personuppgifter

11 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst fem år efter utgången av det kalenderår då stöd i form av fritidskort senast lämnades i ärendet eller ansökan om fritidskort avslogs.

Första stycket hindrar inte att en behörig myndighet arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 8 september 2025.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för vård och omsorg, Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, en kommun eller en arbetslöshetskassa ska lämna en uppgift som den förfogar över till en annan av dessa aktörer om uppgiften behövs i den mottagande aktörens författningsreglerade verksamhet för att säkerställa korrekta beslutsunderlag för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, *E-hälsomyndigheten*, Försäkringskassan, Inspektionen för vård och omsorg, Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, en kommun eller en arbetslöshetskassa ska lämna en uppgift som den förfogar över till en annan av dessa aktörer om uppgiften behövs i den mottagande aktörens författningsreglerade verksamhet för att säkerställa korrekta beslutsunderlag för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

En uppgift som omfattas av sekretess ska dock inte lämnas ut om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.

Första stycket gäller inte i fråga om uppgifter som omfattas av sekretess enligt 15–20 kap., 24 kap. 2 a och 8 §§, 25 kap. 1–8 §§, 26 kap. 1–6 §§, 29 kap. 1 och 2 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2 och 12 §§, 33 kap. 2 och 4 a §§, 36 kap. 3 §, 40 kap. 2 och 5 §§ samt 41–43 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

3 §

Skyldigheten att lämna en uppgift enligt 2 § gäller utbetalningar från välfärdssystemen av sådana bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av Arbetsförmedlingen, Centrala

Skyldigheten att lämna en uppgift enligt 2 § gäller utbetalningar från välfärdssystemen av sådana bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av Arbetsförmedlingen, Centrala

studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, en kommun eller en arbetslöshetskassa och betalas ut till en enskild person (ekonomisk förmån) och sådana stöd, bidrag och ersättningar som enligt lag eller förordning beslutas av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller en kommun och avser en enskild person, men betalas ut till eller tillgodoräknas någon annan än den enskilde (ekonomiskt stöd).

I 2 § avses med felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen sådana ekonomiska förmåner och ekonomiska stöd som har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp.

studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, en kommun eller en arbetslöshetskassa och betalas ut till en enskild person (ekonomisk förmån) och sådana stöd, bidrag och ersättningar som enligt lag eller förordning beslutas av Arbetsförmedlingen, *E-hälsomyndigheten*, Försäkringskassan eller en kommun och avser en enskild person, men betalas ut till eller tillgodoräknas någon annan än den enskilde (ekonomiskt stöd).

Denna lag träder i kraft den 8 september 2025.

4 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:000)

Härigenom föreskrivs att det i socialtjänstlagen (2025:000) ska införas en ny paragraf, 12 kap. 7 a §, av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2024/25:89

Föreslagen lydelse

12 kap.

7 a §

Beslut om fritidskort får inte påverka beräkningen av försörjningsstöd enligt 7 § tredje stycket andra meningen.

Denna lag träder i kraft den 8 september 2025.

BILAGA 3

Kulturutskottets yttrande 2024/25:KrU6y

Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra

Till socialutskottet

Socialutskottet har beslutat att ge kulturutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition 2024/25:157 och följdmotioner i de delar som berör kulturutskottets beredningsområde. Kulturutskottet har beslutat att yttra sig över propositionen och kommittémotionerna 2024/25:3412 (S), 2024/25:3416 (V), 2024/25:3418 (C) och 2024/25:3419 (MP) yrkande 1 och 2 i de delar som rör utskottets beredningsområde. Utifrån de utgångspunkter som kulturutskottet har att beakta anser utskottet att socialutskottet bör tillstyrka regeringens förslag och avstyrka motionerna. I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra

Propositionen

I propositionen föreslås att det införs en lag om ett statligt stöd i form av ett fritidskort för barns fritidsaktiviteter. Fritidskortet syftar till att främja barns förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. De närmare bestämmelserna om fritidskortets utformning bör enligt regeringen regleras i en förordning.

Det ska i lagen tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om stödets storlek och övriga förutsättningar för stöd i form av fritidskort. Stöd i form av fritidskort ska kunna lämnas till en av barnets vårdnadshavare som är bosatt i Sverige och som barnet är bosatt hos. Det ska i lagen också tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om vilka barn som ska omfattas av stödet.

Fritidskort ska kunna användas för vissa avgifter för barns fritidsaktiviteter som tillhandahålls av utförare som är registrerade i ett register över vissa utförare av fritidsaktiviteter för barn. Stödet ska betalas ut till utföraren. Regeringen föreslår att E-hälsomyndigheten ska handlägga ärenden om fritidskort och även besluta om eventuella återkrav av det som felaktigt betalats ut.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 8 september 2025.

Motionerna

Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkar avslag på propositionen i kommittémotion 2024/25:3412. Motionärerna menar att regeringens förslag inte löser de verkliga problem som barn och unga möter i sin vardag som bristen på idrottsanläggningar, ledare, resurser till föreningar och möjlighet att ta sig till olika aktiviteter. Politikens uppgift bör enligt motionärerna vara att ge offentliga stöd till föreningslivet i stället för individuella konsumentstöd.

Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkar avslag på propositionen i kommittémotion 2024/25:3416. Förslaget är enligt motionärerna krångligt utformat, omfattar inte alla barn och alla föreningar och innebär att en alltför stor del av medlen används till administration i stället för verksamhet. Stödet är enligt motionärerna även helt otillräckligt för en stor del av hushållen. I stället borde brister på idrottsytor och lokaler samt brist på ledare kunna åtgärdas genom höjt stöd till olika idrottsföreningar och organisationer som erbjuder aktiviteter.

Anne-Li Sjölund m.fl. (C) menar i kommittémotion 2024/25:3418 att riksdagen bör avslå propositionen. Motionärerna anser att regeringens förslag om fritidskortet är en bristfällig och extremt dyr lösning som skapar onödig byråkrati och administration. Motionärerna framhåller att civilsamhället bäst byggs underifrån, med lokal förankring och förenklade regler – inte genom central kontroll och detaljstyrning. Motionärerna förordar att i stället omprioritera medlen till generella stöd för att stärka civilsamhället.

Nils Seye Larsen m.fl. (MP) menar i kommittémotion 2024/25:3419 yrkande 1 att riksdagen bör avslå propositionen och i yrkande 2 att resurserna i stället ska gå till centralorganisationerna för att de ska kunna sänka trösklarna till idrotts- och kulturaktiviteter för fler barn. Motionärerna anser att det är ett dyrt och ineffektivt system och vill i stället se ett starkt föreningsliv och ett starkt civilsamhälle. Motionärerna framhåller att regeringen under flera år i stället har dragit ned på stödet till folkbildningen och delar av civilsamhället.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det behövs åtgärder på nationell nivå för att skapa gynnsamma förutsättningar för god hälsa och utveckling hos barn och unga tidigt i livet. Utskottet välkomnar därmed förslaget om ett fritidskort för barns fritidsaktiviteter som främjar förutsättningarna för en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. Utskottet anser således att socialutskottet bör tillstyrka regeringens förslag till lag om fritidskort samt avslå motionerna 2024/25:3412 (S), 2024/25:3416 (V), 2024/25:3418 (C) och 2024/25:3419 (MP) yrkandena 1 och 2.

Stockholm den 20 maj 2025

På kulturutskottets vägnar

Mats Berglund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Berglund (MP), Malin Danielsson (L), Alexander Christiansson (SD), Lawen Redar (S), Kristina Axén Olin (M), Lars Mejern Larsson (S), Jonas Andersson (SD), Azadeh Rojhan (S), Emma Ahlström Köster (M), Magnus Manhammar (S), Vasiliki Tsouplaki (V), Roland Utbult (KD), Anna-Lena Hedberg (SD), Pia Trollehjelm (SD), Kristoffer Lindberg (S), Carl Nordblom (M) och Anne-Li Sjölund (C).

Avvikande meningar

1. Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (S)

Lawen Redar (S), Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S) och Kristoffer Lindberg (S) anför:

Vi delar regeringens ambition att öka barns deltagande i organiserade fritidsaktiviteter. Alla barn har rätt till en meningsfull och aktiv fritid men det förslag som nu läggs fram i propositionen är otillräckligt, ineffektivt och i vissa avseenden riskfyllt. I vår budgetmotion för 2025 föreslog vi flera satsningar på barns och ungdomars fritid, till ett sammanlagt belopp på 976 500 000 kronor. Enligt den utredning som föregick propositionen ska barn mellan 8 och 16 år få möjligheten att söka ett stöd om 500 kronor, eller 2 000 kronor för barn i hushåll som mottagit bostadsbidrag. Stödet ska kunna användas till att betala avgifter för vissa godkända fritidsaktiviteter, och systemet ska administreras av E-hälsomyndigheten och Försäkringskassan. Enligt regeringens egna beräkningar uppgår den årliga kostnaden till 792 miljoner kronor, varav ca 250 miljoner kronor avser administration. Det är inte ett effektivt användande av skattebetalarnas medel.

Kritiken från remissinstanserna har varit omfattande. Sveriges kommuner och regioner, liksom flera civilsamhällesorganisationer, ifrågasätter om systemet alls kommer att nå de barn som har störst behov av stöd. Även Lagrådet framför kritik och pekar i sitt yttrande på att det är svårt att bedöma hur det föreslagna systemet ska fungera i praktiken. Lagrådet anser även att det finns betydande oklarheter kring hur stödet ska hanteras och följas upp, vilket riskerar att leda till rättsosäkerhet. E-hälsomyndigheten uttrycker oro för bristande författningsstöd, otillräcklig informationshantering och risk för felaktiga utbetalningar. Brå har i sitt remissyttrande varnat för att fritidskortet kan bli föremål för ekonomiskt utnyttjande inom kriminella nätverk. Ekobrottsmyndigheten konstaterar att de förslag som presenteras inte i tillräcklig uträkning säkerställer att kriminella hindras från att utnyttja systemet.

Det är inte första gången vi ser att s.k. valfrihetsreformer och marknads-experiment öppnar dörren för rent systemhotande välfärdsbrottslighet, med gängkriminella som finansierar organiserad brottslighet genom att driva vårdcentraler och HVB-hem. Det är tydligt att regeringens förslag inte löser de verkliga problem som barn och unga möter i sin vardag. Bristen på idrottsanläggningar, ledare, resurser till föreningar och möjlighet att ta sig till aktiviteter kvarstår. Fritidskortet tar inte itu med dessa grundläggande hinder. Fritidskortet bygger dessutom på en marknadslogik där barn förknippas med ett penningvärde som olika aktörer förväntas konkurrera om. Föreningslivet spelar en avgörande roll för att forma vår gemenskap och stärka vår

sammanhållning. Att i det läget reducera förhållandet mellan föreningslivets deltagare och aktörer till en marknadsrelation är ett förödande misstag. Politikens uppgift bör i stället vara att genom offentliga stöd skapa förutsättningar för föreningslivet att själva forma sina gemenskaper, möjliggöra inkludering och tillskapa nödvändig infrastruktur.

Vi ser också en betydande risk att barn med funktionsnedsättning lämnas utanför. Parasport Sverige menar att förslaget inte är anpassat till de behov dessa barn har. Möjlighet att använda stödet till personligt anpassad utrustning eller särskilt stöd saknas helt i propositionen. Vi föreslår därför att offentliga resurser ska gå direkt till den verksamhet som skapar möjligheter för barn och unga. I stället för att bygga upp ett kostsamt administrativt system föreslår vi riktade satsningar som stärker föreningslivet, ökar tillgången till ledare och anläggningar samt förbättrar tillgängligheten till aktiviteter för barn i hela landet. Vi menar därför att socialutskottet bör tillstyrka kommittémotion 2024/25:3412 och avslå proposition 2024/25:157.

2. Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (V)

Vasiliki Tsouplaki (V) anför:

Jag välkomnar engagemanget för att stärka barns tillgång till en meningsfull fritid men ifrågasätter om fritidskortet, som det är utformat i förslaget, är rätt lösning. Det har kommit omfattande kritik mot förslaget, bl.a. för att det är krångligt utformat och inte omfattar alla barn och alla föreningar. Stora delar av de medel som avsätts kommer dessutom att användas till administration i stället för verksamhet. Jag anser att det dessutom är otydligt vad förslaget som riksdagen nu har att ta ställning till innebär, eftersom en så stor del av utformningen av fritidskortet kommer att styras genom förordning som regeringen själv bestämmer över och vars innehåll ännu är okänt. Enligt den utredning som föregick propositionen är fritidskortet tänkt att kunna ges i två nivåer, ett allmänt fritidskort om 500 kronor per år och ett särskilt fritidskort om 2 000 kronor per år. Ett särskilt fritidskort föreslås kunna användas av barn vars vårdnadshavare under det närmast föregående kalenderåret har beviljats preliminärt bostadsbidrag. Jag ser positivt på möjligheten för familjer med mindre ekonomiska resurser att få ett större stöd. Samtidigt är det föreslagna beloppet så lågt i relation till de ekonomiska försämringar som den sittande regeringen har genomdrivit för de sämst ställda hushållen att de ändå får det betydligt sämre än tidigare. Bostadsbidraget är inte heller någon perfekt indikator på var behoven är som störst då människor kan välja att inte söka bostadsbidrag trots att de har rätt till det, för att det är krävande och risken att bli återbetalningsskyldig är stor. Det finns också de som trots mycket svag ekonomi inte har bostadsbidrag av andra skäl, t.ex. att deras boendesituation inte tillåter det. Samtidigt har kostnaderna för att delta i en idrott ökat markant de senaste två decennierna. Riksidrottsförbundet presenterade under 2024 två rapporter som undersökt hur föräldrar till barn mellan 7 och 18 år uppfattar

sina totala kostnader för barnens idrottande samt vilka orsaker som ligger bakom kostnaderna. Kostnaden för en huvudidrott har ökat med i genomsnitt 68 procent sedan 2009 och ligger på 9 400 kronor per år, vilket innebär 800 kronor per månad. Detta visar att det föreslagna systemet med fritidskort visserligen skulle underlätta kostnadsbördan något men är helt otillräckligt för en stor del av hushållen i dag.

Brist på idrottsytor och lokaler för att utöva idrott eller andra aktiviteter samt brist på ledare är ytterligare hinder som regeringen inte i tillräcklig utsträckning hanterat trots att man arbetat med förslaget till fritidskort under flera år. Riksidrottsförbundet rapporterar även att föreningar inte alltid arbetar tillräckligt aktivt för att inkludera grupper som är underrepresenterade, vilket utgör ytterligare ett hinder. Risken är stor att en stor del av de avsatta medlen i reformen fritidskortet går till barn som redan i dag har en plats på en kulturskolekurs eller i en idrottsförening och till att stärka ekonomin i redan resursstarka hushåll. En annan brist i förslaget är att det inte gäller för alla barn, utan endast för barn mellan 8 och 16 år. Det gäller inte heller för alla barn som är placerade. Från föreningarnas håll finns det även en oro över krånglig administration som kommer att utestänga mindre föreningar som inte backas upp av ett större föreningsparaply.

Fritidskortets utformning passar även dåligt för kulturföreningar, och regeringen har inte svarat på hur man ser på deras roll. Med tanke på att studieförbunden tvingats skära ned mycket i den musikverksamhet som nått en ung målgrupp är det extra olyckligt att den frågan inte adresseras. Även Sveriges kommuner och regioner lyfter i sitt remissvar riskfaktorer kring registreringen av verksamheter och hur regelverket för fritidskortet kan komma att påverka bidragssystemen på lokal nivå. Det finns också en lång rad andra orsaker bakom att barn inte deltar i ledarledda aktiviteter inom föreningslivet i tillräcklig utsträckning. För barn med funktionsnedsättning är tillgänglighet och möjligheterna att ta sig till och från aktiviteter många gånger stora problem som behöver adresseras på andra sätt. Sammantaget är bristerna i förslaget för omfattande i relation till fördelarna och därför anser jag att riksdagen bör avslå proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra.

3. Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (C)

Anne-Li Sjölund (C) anför:

Barns och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid är avgörande för individens välmående, för gemenskap, för folkhälsan och för samhället i stort. En meningsfull fritid kan vända den negativa trenden för psykisk ohälsa och motverka ensamhet och stillasittande, och den kan ge fler unga hopp om framtiden och lägga grunden för en mer jämlik hälsa. Jag menar att regeringens förslag om fritidskortet däremot är missriktat. Det är bra att det avsätts medel för att stärka barns och ungas möjligheter till en aktiv och

meningsfull fritid men regeringens förslag om ett statligt administrerat fritidskort är en bristfällig och extremt dyr lösning, som skapar onödig byråkrati och administration. Detta är något som även flertalet remissinstanser lyft fram. Försäkringskassan har uppskattat att enbart it-utvecklingen kan kosta 291 miljoner kronor och den totala administrationskostnaden fram till 2031 beräknas till 1,8 miljarder kronor. Det är pengar och resurser som i stället skulle kunna läggas på en aktiv fritid för barn och unga. Det är dessutom känt att det offentliga ofta underskattar kostnader för it och administration. Centerpartiet tror att civilsamhället bäst byggs underifrån, med lokal förankring och förenklade regler – inte genom central kontroll och detaljstyrning. På så sätt kan vi också bygga upp tilliten till civilsamhället. Regeringens fritidskort riskerar snarare att exkludera civilsamhällets föreningar och gräsrotsrörelser – eller belasta dem med ny administration. Jag anser att fritidskortet även kommer att missa vissa barn, t.ex. barn till papperslösa eller barn till asylsökande. Det är inte på så sätt som samhället främjar integration eller motverkar psykisk ohälsa bland unga. Regeringens förslag till fritidskort väcker också frågor om integritet eftersom fritidskortets utformning innebär att ett ekonomiskt stöd lämnas till en vårdnadshavare men betalas ut direkt till en utförare eller förening. Det kan innebära att utföraren, och även betaltjänstleverantörer som sköter faktureringen, får information om vilket belopp fritidskortet uppgår till och därmed om vårdnadshavaren har beviljats preliminärt bostadsbidrag. Centerpartiet har i stället föreslagit att prioritera om medlen för fritidskortet till generella stöd för att stärka civilsamhället och ge unga bättre möjligheter till en meningsfull fritid. Idrotten, friluftslivet och föreningslivet, t.ex. Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv, Sveriges barn- och ungdomsorganisationer, studieförbunden och andra etablerade civilsamhällesaktörer, hade med Centerpartiets förslag fått förvalta stödet. I praktiken hade medlen kunnat användas till fler kostnadsfria aktiviteter, ledare och bättre tillgänglighet. Centerpartiet har dessutom föreslagit extra satsningar för att stödja idrotten i utsatta områden och ett mer jämlikt idrottande. De förslagen hade varit mer träffsäkra när det gäller barn och unga som bl.a. av ekonomiska skäl har svårt att delta i fritidsaktiviteter. Jag menar därmed att propositionen bör avslås i sin helhet.

4. Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (MP)

Mats Berglund (MP) anför:

Alla barn har rätt till en meningsfull fritid men regeringens förslag om ett fritidskort är inte lösningen på de växande klyftor som präglar barns och ungas tillgång till fritidsaktiviteter. Jag menar att det är ett dyrt och ineffektivt system där en tredjedel av satsningen beräknas gå till administration i stället för till faktisk verksamhet. Miljöpartiet vill se ett starkt föreningsliv och civilsamhälle, inte kostsamma individbaserade system som dessutom riskerar att

förstärka ojämlikheter i stället för att motverka dem. Jag menar att föreningslivet och civilsamhället är en bärande samhällskraft som bör stärkas. Regeringen har under flera år i rad i stället dragit ned på stödet till folkbildningen och delar av civilsamhället och dessutom inte stöttat föreningslivet i den ekonomiska krisen.

Den nya satsningen på fritidskortet innebär i praktiken att betydande resurser försvinner i byråkratiska processer i stället för att stärka föreningslivet, kulturskolorna och fritidsverksamheterna där barnen faktiskt deltar. Jag anser att resurserna i stället ska gå till centralorganisationerna för att de i sin tur ska kunna arbeta med att sänka trösklarna till idrotts- och kulturaktiviteter för fler barn och unga. Ett starkt föreningsliv är nyckeln till att skapa inkluderande och tillgängliga lågtröskelaktiviteter för alla barn och unga över hela landet. Organisationsstöden behöver värnas och utvecklas, inte ersättas av individbaserade bidrag. Fritidskortet riskerar att öka klyftorna, och flera remissinstanser, bl.a. Barnombudsmannen, Funktionsrätt Sverige och Kulturskolerådet, har påpekat att fritidskortet riskerar att inte nå de barn som är i störst behov av stödet. Barn från socioekonomiskt utsatta familjer, barn som bor i glesbygd och barn med funktionsnedsättning riskerar att hamna utanför satsningen. Ett exempel på detta är att regeringen föreslår att fritidskortet ska fördelas genom ett komplext administrativt system där vårdnadshavare själva måste ansöka. Barn och unga med frånvarande eller mindre administrativt kunniga föräldrar riskerar därmed att gå miste om möjligheten att ta del av stödet. Låginkomsthushåll riskerar dessutom att bli återbetalningsskyldiga om de ansöker om det högre belopp som tilldelas familjer med bostadsbidrag, men senare förlorar sin rätt till bostadsbidrag.

Ideell kulturallians och flera andra remissinstanser framhåller att fritidskortet gynnar barn och unga i storstäder och orter som har ett stabilt utbud av fritidsaktiviteter men missgynnar dem som bor i glesbygd där utbudet är skrant. Barn och unga med funktionsnedsättning riskerar att ställas utanför fritidskortet på grund av bristande tillgänglighet i anläggningar och att många föreningar har otillräcklig kompetens för att kunna möta deras behov. Dessutom begränsar brister i färdtjänsten och avsaknaden av tillgång till fritidshjälpmedel denna målgrupps faktiska möjligheter att delta i aktiviteter.

Fritidskortet föreslås vidare endast omfatta barn mellan 8 och 16 år, vilket skapar diskriminering och skillnader mellan barn i samma skolklass och riskerar att utesluta både yngre och äldre barn som skulle ha stor nytta av stödet. Miljöpartiet anser, i likhet med Barnombudsmannen, att detta är problematiskt och att målgruppen i stället bör omfatta alla barn från skolstart t.o.m. gymnasiet. Enligt barnkonventionen räknas alla personer under 18 år som barn och det saknas tillräckliga skäl för att exkludera vissa åldersgrupper. En bredare målgrupp skulle bättre spegla barns faktiska behov och bidra till en mer sammanhållen och jämlik satsning.

Jag menar därmed att riksdagen bör avslå proposition 2024/25:157 Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. Riksdagen bör vidare ställa sig bakom det som anförs i motion

2024/25:3419 yrkande 2 om att tillkännage för regeringen att resurserna i stället ska gå till centralorganisationerna, för att de i sin tur ska kunna arbeta med att sänka trösklarna till idrotts- och kulturaktiviteter för fler barn.